

TER ADVISERING

10.2.e

Aan de Minister

Directie Europese en
Internationale Zaken

Auteur

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e

@minezk.nl

Datum

18 mei 2020

Kenmerk

DEIZ / 20147462

BHM: 20147492

Kopie aan

10.2.e

Bijlage(n)

7

nota

BWO 19 mei 2020: Recovery Fund en Meerjarig
Financieel Kader

Parafenroute

10.2.e

DEIZ

10.2.e

BBR-paraaf

10.2.e

Aanleiding

- De Commissie publiceert op 27 mei voorstellen voor een Recovery Fund en het volgende MFK. De belangrijkste aanleiding om nu weer op politiek niveau verder te spreken is 10.2.a dat 10.2.a de NL lijn om niet akkoord te gaan met het creëren van ruimte aan de Commissie om geld uit de markt te halen om directe uitgaven te financieren ("loans for grants"). Dit vraagt om een strategische discussie onder welke voorwaarden ook Nederland die positie los kan laten, zowel binnen de discussie over 10.2.a
- Aanwezigen: MP, MBZ, MFIN, MSZW en u. Er liggen geen concrete beslispunten voor, wel twee factsheets, zie onder aparte oplegger en hieronder onder kernpunten.

Advies

- Mocht de Nederlandse positie van geen "loans for grants" niet houdbaar zijn, dan is het advies in te zetten op de volgende elementen:
 - 1) Tijdelijkheid van maatregelen;
 - 2) Beperkt budget Recovery Fund en top-up binnen volgende MFK;
 - 3) Behoud korting;
 - 4) Stevige conditionaliteiten conform BICC (koppeling met structurele hervormingen voor alle herstellfinanciering; dus ook voor eventuele top-ups van bestaande programma's binnen het MFK);
 - 5) Herstelinvesterings in groene- en digitale transitie;
 - 6) Zichtbare modernisering volgende MFK (investerings in innovatie, digitalisering, klimaat);
 - 7) Financiering mag niet ten goede komen aan het creëren van Europese Kampioenen/leiden tot brede Europese staatssteun.
- Daarnaast zijn uitruilmogelijkheden denkbaar met internemarktdossiers. Dit is bijvoorbeeld een stevig mandaat voor de Single Market Enforcement Taskforce en een helder commitment om een goede governance op te zetten voor een aanpak van belemmeringen die voortkomen uit het onvoldoende toepassen en handhaven van internemarktregelgeving en het voorkomen van exportrestricties binnen de interne markt. Ook is het van belang om bij de inrichting van het Recovery Fund te waken dat dit niet de instrumenten creëert voor een 10.2.a Europees industriebeleid.

Ontvangen BBR

1100
K2

alle stikken
rekoursaanen

20147492

Kernpunten

- Tijdens het BWO wordt gesproken over de NL inzet bij de verdere onderhandelingen over het Europese herstelfonds (Recovery Fund) en een nieuw voorstel voor het Meerjarig Financieel Kader 2021-2027. Ten behoeve van het overleg is een tweetal factsheets opgesteld over de volgende onderwerpen:
 - 1) Uitruilmogelijkheden tussen het Recovery Fund/volgende MFK en interne markt dossiers;
 - 2) Stevige verankering conditionaliteiten in het Recovery Fund door vormgeving conform het BICC;
 - 3) Daarnaast zijn ter achtergrond nog drie documenten toegevoegd: Engelstalig non-paper met NL narratief voor Recovery Fund, factsheet 'besteding en voorwaarden' en factsheet 'loans for loans vs. loans for grants'.

Toelichting

Specifieke inzet t.a.v. reikwijdte van een *Recovery Fund*

- Advies om een *Recovery Fund* te richten op duurzaam economisch herstel en versterking van het Europees concurrentievermogen. Dit vraagt om investeringen in o.a.:
 - Verantwoorde vraagstimulering door o.a. investeringen in duurzame en digitale infrastructuur en substantiële klimaatinvesteringen die onze inspanningen voor klimaatneutraliteit in 2050 versterken. Dit betekent versnelde uitfasering van investeringen in fossiele brandstoffen.
 - Investeringen in onderzoek en innovatie ter bevordering van de ontwikkeling van sleuteltechnologieën die van belang zijn voor de digitale- en klimaattransitie.
 - Investeringen in beschikbaarheid van liquiditeit voor de industrie, inclusief het MKB, ter bevordering van noodzakelijke investeringen en herstructurering van de economie.

Specifieke inzet t.a.v. conditionaliteiten

- Toegang tot herstellfinanciering dient voorwaardelijk te worden gemaakt aan het doorvoeren van structurele hervormingen. Daarbij kan het Begrotingsinstrument voor Convergentie en Concurrentievermogen (BICC) als voorbeeld dienen.
- Deze vormgeving betekent dat lidstaten plannen indienen voor structurele hervormingen en investeringen, die vooraf worden getoetst. Uitkering van financiering (in de vorm van leningen) vindt plaats in tranches bij het bereiken van mijlpalen in het doorvoeren van die hervormingen.
- Belangrijke elementen in de vormgeving van een dergelijke conditionaliteit zijn:
 - Structurele hervormingen zijn een harde voorwaarde voor toegang tot financiering;
 - Structurele hervormingen moeten invulling geven aan de in de landenspecifieke aanbevelingen uit het Europees Semester (CSRs) gedefinieerde structurele uitdagingen in de economieën van lidstaten;
 - Structurele hervormingen worden getoetst op kwaliteit (in hoeverre adresseren ze daadwerkelijk de in de landenspecifieke aanbevelingen gedefinieerde uitdagingen), om zo uitbetaling van financiering te bepalen;
 - Competitie-element toevoegen doordat niet-geclaimde middelen uit een landenenvolpe beschikbaar komen voor andere lidstaten;

- Middelen worden teruggeclaimd indien structurele hervormingen worden teruggedraaid.
- Voor meer toelichting op het BICC, zie factsheet 2.

Kenmerk
DEIZ / 20147462

Koppeling *Recovery Fund* met andere dossiers (bijv. interne markt)

- Eerder sprak het BWO over het koppelen van herstelmaatregelen aan bijvoorbeeld dossiers op het terrein van de interne markt. Deze koppeling lijkt lastig te concretiseren, omdat verdere stappen op de interne markt meer neerkomen op een uniformere toepassing en striktere handhaving van de internemarktregels dan nieuwe wetgeving.
- Mocht er toch de politieke wens bestaan om een koppeling aan te brengen, dan zijn er de volgende mogelijkheden:
 - 1) Structureel (juridisch) inperken mogelijkheden exportrestricties op de interne markt;
 - 2) Oprichtingen onafhankelijke handhavingstaskforce;
 - 3) Opstellen actieagenda voor elimineren van belemmeringen op de interne markt.
- Daarnaast is een koppeling te leggen met de discussie over het Europese mededingingsrecht (Europese Kampioenen), staatssteun en strategische autonomie. Concreet zou de Raad moeten vastleggen dat op deze terreinen geen versoepelingen worden doorgevoerd.
- Voor toelichting op bovenstaande, zie factsheet 1.

Inzet t.a.v. volgende MFK

- De NL inzet t.a.v. het volgende MFK staat onder druk door de roep om het budget te verhogen en de middelen flexibeler in te zetten in de strijd tegen COVID-19.
- Wanneer NL zeer waarschijnlijk instemt met een groter MFK en introductie van een *Recovery Fund*, is het van belang dat het volgende MFK zichtbaar gemoderniseerd is op de volgende thema's:
 - Behoud excellentie en impact als selectiecriteria van *Horizon Europe*;
 - Behoud/ophoging van het relatieve budget voor *Horizon Europe* en waar mogelijk ook innovatieve programma's onder *Heading 1 (Digital Europe Programme, het Space Programme, het Single Market Programme en de Connecting Europe Facility)*;
 - Versterkte thematische concentratie op innovatie en klimaat binnen het cohesiebeleid;
 - Behoud climate mainstreaming percentage van ten minste 25% en Paris Proofing van het gehele MFK;
 - Koppeling tussen het JTF en nationale implementatie van het EU-doel voor klimaatneutraliteit in 2050 (en 2030 indien het tijdspad dat toelaat);